

[https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3\(1\)-28](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3(1)-28)

УДК 658.012.32:004.738.5

ОБИДЕННОВА Тетяна

ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія»

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

<https://orcid.org/0000-0002-5548-3906>

ЧОБИТОК Ігор

ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія»

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

<https://orcid.org/0000-0001-7259-431X>

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ АДАПТИВНО-ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

У сучасних умовах цифрової трансформації економіки підприємства стикаються з необхідністю кардинального оновлення стратегічних підходів до власного розвитку. Стрімкий розвиток цифрових технологій формує нові вимоги до гнучкості, інноваційності та адаптивності бізнесу. Традиційні моделі управління дедалі менше відповідають динаміці сучасного ринку, що вимагає впровадження адаптивно-інноваційних стратегій як запоруки виживання й зростання підприємств у цифрову епоху. Відсутність єдиної методології формування таких стратегій, а також обмежений досвід вітчизняних підприємств у цьому напрямі обумовлюють наукову новизну та прикладну значущість теми.

У сучасних умовах трансформації економіки, що супроводжується активною цифровізацією бізнес-середовища, зростає потреба у формуванні нових підходів до стратегічного управління розвитком підприємств. Цифрові технології не лише змінюють характер господарської діяльності, а й радикально трансформують управлінські парадигми, вимагаючи від підприємств гнучкості, інноваційної активності та здатності до швидкої адаптації. У цьому контексті особливої актуальності набуває концепція адаптивно-інноваційного розвитку як стратегічного вектору забезпечення конкурентоспроможності, стійкості та динамічного зростання підприємств.

У процесі дослідження обґрунтовано, що стратегія адаптивно-інноваційного розвитку підприємства в умовах цифрової трансформації повинна ґрунтуватися на принципах динамічної гнучкості, відкритості до інновацій, проактивного управління змінами та інтеграції цифрових технологій в усі функціональні сфери діяльності. Визначено, що формування такої стратегії потребує застосування системного підходу, який передбачає: аналіз рівня цифрової зрілості підприємства; діагностику внутрішніх ресурсів і інноваційного потенціалу; ідентифікацію зовнішніх загроз та можливостей у цифровому середовищі; розробку стратегічних сценаріїв із урахуванням цифрових трендів. Особливу увагу приділено використанню сучасних цифрових інструментів у стратегічному плануванні, що дозволяє забезпечити більш точне прогнозування, вчасну адаптацію до змін та персоналізацію управлінських рішень.

Результати дослідження підтверджують, що цифровізація виступає ключовим чинником трансформації стратегічного управління підприємствами, зумовлюючи необхідність переходу до адаптивно-інноваційних моделей розвитку. Такий підхід передбачає впровадження гнучких, системних і технологічно обґрунтованих стратегій, які забезпечують підвищення інноваційної активності, цифрової зрілості та конкурентоспроможності підприємства. Застосування цифрових інструментів у стратегічному управлінні дозволяє суттєво покращити процеси аналітики, прогнозування, ухвалення управлінських рішень та оперативного реагування на зміни зовнішнього середовища. Практична реалізація запропонованих підходів сприятиме формуванню стійких конкурентних переваг, ефективній адаптації до викликів цифрової економіки та довгостроковому зростанню підприємств.

Ключові слова: адаптивно-інноваційний розвиток, цифровізація, стратегічне планування, інноваційна стратегія, цифрова трансформація, організаційно-економічне забезпечення, гнучкість управлінських систем, інноваційна культура адаптація до змін.

OBYDIENNOVA Tetiana, CHOBITOK Ihor

"Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy"

V. N. Karazin Kharkiv National University

FORMATION OF A STRATEGY FOR ADAPTIVE AND INNOVATIVE DEVELOPMENT OF ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION

In modern conditions of digital transformation of the economy, enterprises are faced with the need to radically update strategic approaches to their own development. The rapid development of digital technologies creates new requirements for flexibility, innovation and adaptability of business. Traditional management models are increasingly inconsistent with the dynamics of the modern market, which requires the implementation of adaptive and innovative strategies as a guarantee of survival and growth of enterprises in the digital era. The lack of a single methodology for forming such strategies, as well as the limited experience of domestic enterprises in this area, determine the scientific novelty and applied significance of the topic.

In modern conditions of economic transformation, accompanied by active digitalization of the business environment, there is a growing need to form new approaches to strategic management of enterprise development. Digital technologies not only change the nature of economic activity, but also radically transform management paradigms, requiring enterprises to be flexible, innovative and able to adapt quickly. In this context, the concept of adaptive and innovative development as a strategic vector for ensuring competitiveness, sustainability and dynamic growth of enterprises is of particular relevance.

In the process of the study, it was substantiated that the strategy for adaptive and innovative development of an enterprise in the context of digital transformation should be based on the principles of dynamic flexibility, openness to innovation, proactive change management and integration of digital technologies into all functional areas of activity. It was determined that the formation of such a strategy requires the use of a systemic approach, which includes: analysis of the level of digital maturity of the enterprise;

diagnostics of internal resources and innovative potential; identification of external threats and opportunities in the digital environment; development of strategic scenarios taking into account digital trends. Particular attention is paid to the use of modern digital tools in strategic planning, which allows for more accurate forecasting, timely adaptation to changes and personalization of management decisions.

The results of the study confirm that digitalization is a key factor in the transformation of strategic management of enterprises, causing the need to transition to adaptive and innovative development models. This approach involves the implementation of flexible, systemic and technologically sound strategies that ensure increased innovative activity, digital maturity and competitiveness of the enterprise. The use of digital tools in strategic management allows to significantly improve the processes of analytics, forecasting, making management decisions and responding promptly to changes in the external environment. The practical implementation of the proposed approaches will contribute to the formation of sustainable competitive advantages, effective adaptation to the challenges of the digital economy and long-term growth of enterprises.

Keywords: *adaptive and innovative development, digitalization, strategic planning, innovation strategy, digital transformation, organizational and economic support, flexibility of management systems, innovation culture, adaptation of doses of min.*

Стаття надійшла до редакції / Received 11.04.2025

Прийнята до друку / Accepted 03.05.2025

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У сучасних умовах цифрової трансформації економіки підприємства стикаються з необхідністю кардинального оновлення стратегічних підходів до власного розвитку. Стрімкий розвиток цифрових технологій, зокрема штучного інтелекту, великих даних, Інтернету речей та хмарних обчислень, формує нові вимоги до гнучкості, інноваційності та адаптивності бізнесу. Традиційні моделі управління дедалі менше відповідають динаміці сучасного ринку, що вимагає впровадження адаптивно-інноваційних стратегій як запоруки виживання й зростання підприємств у цифрову епоху. Крім того, актуальність дослідження підсилюється необхідністю практичного обґрунтування ефективних управлінських рішень в умовах цифровізації, що охоплює не лише технічні, а й організаційні та культурні аспекти діяльності підприємств. Відсутність єдиної методології формування таких стратегій, а також обмежений досвід вітчизняних підприємств у цьому напрямі обумовлюють наукову новизну та прикладну значущість теми.

У сучасних умовах трансформації економіки, що супроводжується активною цифровізацією бізнес-середовища, зростає потреба у формуванні нових підходів до стратегічного управління розвитком підприємств. Цифрові технології не лише змінюють характер господарської діяльності, а й радикально трансформують управлінські парадигми, вимагаючи від підприємств гнучкості, інноваційної активності та здатності до швидкої адаптації. У цьому контексті особливої актуальності набуває концепція адаптивно-інноваційного розвитку як стратегічного вектору забезпечення конкурентоспроможності, стійкості та динамічного зростання підприємств.

Адаптивно-інноваційний розвиток розглядається як інтегративна модель, що поєднує інноваційне оновлення технологій, продуктів та управлінських процесів із здатністю підприємства оперативно реагувати на зовнішні виклики. В умовах цифровізації, яка охоплює майже всі аспекти функціонування підприємств виникає об'єктивна потреба у переосмисленні стратегічних підходів до розвитку.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз сучасних наукових підходів, авторами яких є Невмержицька С. М., Левчук Я. В. [1], Кінарьов, В., & Алькема, В. [2], Грищенко І.К. [3], Іваненко Т.О. [4], Гарбажій К., Степаненко Р., Шер В. [5], Арєф'єва О. В. [6], Хаустова В. Є. [7], Тридід О.М. [8], Овчиннікова В. О. [9], Олійник Т. І., Конопляник Д. О. [10], Чобіток В.І., Шелест Т. М. [11], Ревуцька А. О., Смолій Л. В. [12] та інші, свідчить про значну увагу дослідників до проблематики стратегічного розвитку підприємств в умовах цифровізації та визначає необхідність подальших наукових досліджень у зазначеному напрямі для забезпечення ефективної трансформації підприємств.

ВИДІЛЕННЯ НЕДОСЛІДЖЕНИХ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

Потребує глибшого теоретико-методологічного обґрунтування взаємозв'язок між рівнем цифрової зрілості підприємства та ефективністю впровадження адаптивно-інноваційних стратегій. Недостатньо дослідженими залишаються специфіка інтеграції цифрових технологій у процеси стратегічного планування, а також механізми формування гнучких організаційних структур, здатних підтримувати інноваційний розвиток в умовах постійних змін. Таким чином, проблема формування стратегій адаптивно-інноваційного розвитку підприємств в умовах цифровізації потребує комплексного аналізу з урахуванням як теоретичних підходів, так і прикладних рішень.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є обґрунтування теоретико-методологічних засад формування стратегії адаптивно-інноваційного розвитку підприємств у контексті цифрової трансформації та визначення основних напрямів її реалізації.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

У сучасних умовах трансформації соціально-економічного середовища та посилення глобальних викликів, концепція адаптивно-інноваційного розвитку підприємств набуває ключового значення. Теоретичне осмислення даної категорії ґрунтується на поєднанні двох системних підходів – адаптивного управління та інноваційного розвитку – які в сукупності забезпечують здатність підприємства не лише оперативно реагувати на зовнішні зміни, а й формувати проактивні сценарії стратегічної поведінки.

Адаптивний розвиток передбачає наявність в організаційній системі внутрішніх механізмів, що забезпечують динамічне пристосування до коливань зовнішнього середовища, в умовах високої нестабільності та невизначеності. Це передбачає застосування моделей гнучкого стратегічного планування, сценарного аналізу, модульного підходу до організаційної структури підприємства, а також розвиток компетенцій персоналу щодо управління змінами. Теоретичною основою адаптивності є системна теорія управління, теорія динамічних здібностей, а також еволюційна економіка.

У свою чергу, інноваційний розвиток передбачає цілеспрямоване впровадження нових технологій, продуктів, процесів, організаційних рішень і моделей бізнесу з метою підвищення ефективності функціонування та забезпечення довгострокової конкурентоспроможності. Інноваційна складова є не лише результатом науково-технічного прогресу, а й управлінським викликом, що потребує стратегічного бачення, ресурсного забезпечення та належного рівня управлінської культури. Теоретичне підґрунтя даного напрямку включає класичні й сучасні концепції інноваційного менеджменту, теорії відкритих інновацій, а також підходи до цифрової інноваційності.

Важливим є те, що інтеграція адаптивного та інноваційного компонентів дозволяє сформувати так звану адаптивно-інноваційну модель розвитку, яка ґрунтується на принципах гнучкості, стійкості, орієнтації на майбутнє та швидке реагування на збурення зовнішнього середовища. У межах цієї моделі підприємство виступає як відкрита система, що одночасно акумулює зовнішні технологічні, інформаційні й ринкові імпульси та продукує власні інноваційні рішення, адаптуючи їх до динамічних умов функціонування (Рис.1).

Таким чином, теоретичне обґрунтування адаптивно-інноваційного розвитку підприємств формує концептуальну основу для подальшого вивчення механізмів формування ефективної стратегії в умовах цифровізації економіки.

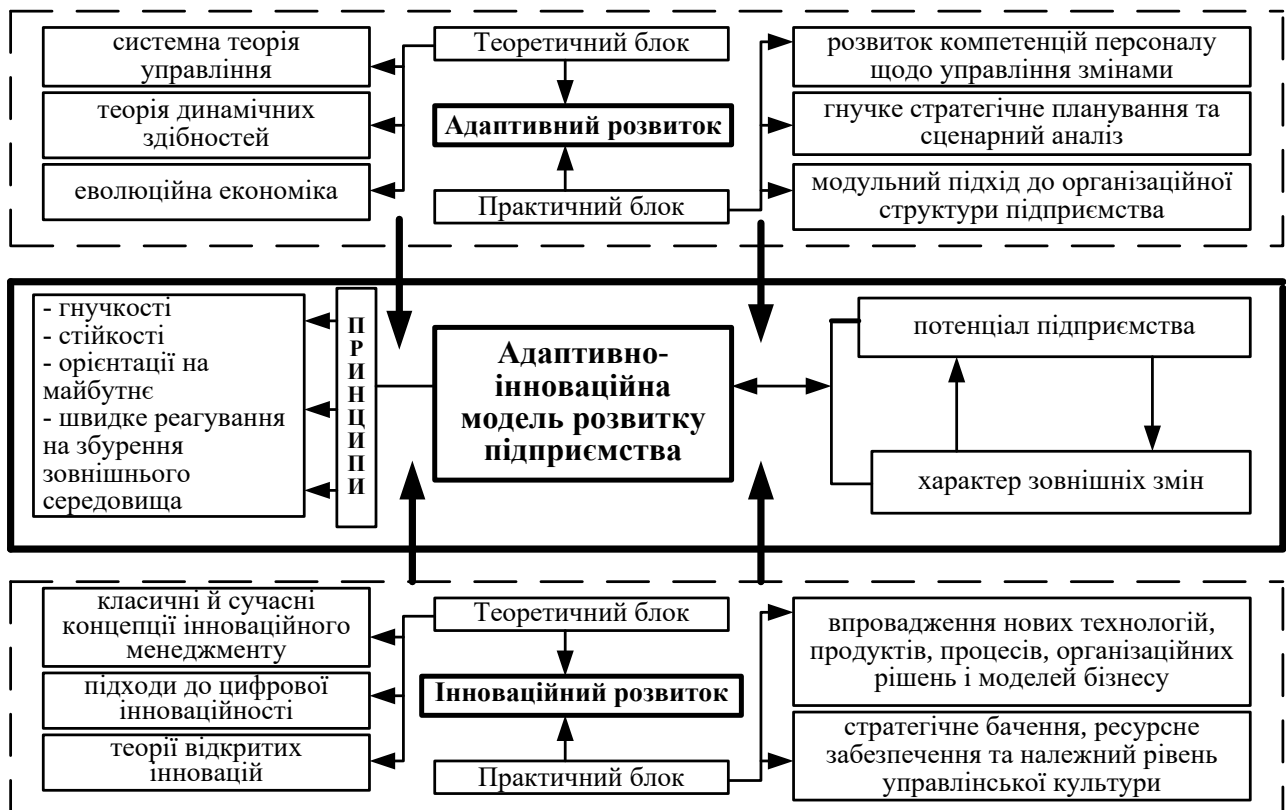

Рис. 1. Адаптивно-інноваційна модель розвитку підприємства

Джерело: розроблено авторами

Цифровізація є ключовим вектором трансформації сучасного бізнес-середовища, що докорінно змінює підходи до стратегічного управління підприємствами. У контексті адаптивно-інноваційного розвитку цифровізація розглядається не лише як технологічне оновлення, а як комплексна перебудова принципів функціонування підприємства, його бізнес-моделі, управлінських процесів та взаємодії з усіма зацікавленими

сторонами. Зміни, що зумовлені цифровими технологіями, мають системний характер і охоплюють як внутрішні операційні функції, так і стратегічні механізми прийняття рішень. Цифрові інструменти дозволяють підприємствам отримувати швидкий і багатовимірний зворотний зв'язок щодо змін ринку, споживчих переваг, діяльності конкурентів та ефективності внутрішніх процесів. Це, у свою чергу, забезпечує можливість оперативної корекції стратегічних планів, формування сценаріїв розвитку та впровадження адаптивних управлінських рішень. Управлінський вплив цифровізації виявляється через зміну самої логіки стратегічного планування. Традиційні довгострокові плани поступаються місцем гнучким стратегіям з можливістю частого оновлення, врахування реального часу та взаємодії у цифрових середовищах. Цифрове стратегічне управління спирається на децентралізовані моделі прийняття рішень, цифрові платформи, автоматизовані системи контролю та управління ризиками.

У цифровому середовищі також змінюється роль стратегічних партнерств. Взаємодія з технологічними провайдерами, стартапами, науковими установами формує екосистемний підхід до стратегії, коли підприємство стає елементом ширшого цифрового ландшафту, де взаємна координація та відкриті інновації є ключовими чинниками конкурентної переваги. Цифровізація впливає і на внутрішню культуру підприємства, зокрема – на швидкість прийняття рішень, прозорість процесів, обґрунтованість управлінських дій на основі аналітики. У цьому контексті стратегічне управління поступово переходить від інтуїтивного або досвідного до даних-орієнтованого (data-driven) підходу.

Водночас слід зазначити, що цифровізація стратегічного управління несе певні ризики: кіберзагрози, надмірна технологічна залежність, складність інтеграції нових рішень, дефіцит цифрових компетенцій. Тому ключовим завданням менеджменту є забезпечення цифрової зрілості підприємства – тобто рівня, при якому технології ефективно інтегруються у стратегію, операційну діяльність і організаційну культуру. У підсумку, цифровізація виступає рушієм стратегічної трансформації підприємства та основою для впровадження адаптивно-інноваційних стратегій розвитку, які забезпечують підвищену гнучкість, технологічну обґрунтованість та стійкість у мінливому середовищі.

Формування адаптивно-інноваційної стратегії розвитку підприємства потребує науково обґрунтованої методологічної бази, що охоплює сучасні концепції стратегічного управління, інноваційного розвитку та цифрової трансформації. Така стратегія передбачає не лише здатність підприємства реагувати на зовнішні виклики, а й формувати проактивні рішення, які випереджають тенденції ринку та технологічні зміни.

У процесі розроблення адаптивно-інноваційної стратегії доцільним є використання таких аналітичних інструментів, як SWOT-аналіз, PESTEL-аналіз, модель п'яти сил Портера, аналіз життєвого циклу продукту та портфельні матриці (BCG, McKinsey). Ці методи дозволяють ідентифікувати загрози та можливості зовнішнього середовища, а також сильні та слабкі сторони внутрішньої структури підприємства. Узагальнюючи, методологічна основа формування адаптивно-інноваційної стратегії розвитку підприємства має бути міждисциплінарною, базуватися на сучасних теоріях управління, цифрових технологіях та практиках відкритих інновацій. Її застосування забезпечує стратегічну стійкість підприємства, його здатність адаптуватися до змін і забезпечувати довготривалий інноваційний розвиток [13, 14].

Цифрові інструменти сьогодні відіграють критичну роль у формуванні адаптивно-інноваційної стратегії, оскільки забезпечують високу гнучкість, оперативність прийняття рішень, прозорість бізнес-процесів і підвищення ефективності функціонування підприємства загалом (табл. 1).

Таблиця 1.

Цифрові інструменти у формуванні адаптивно-інноваційної стратегії розвитку підприємств

Цифрові інструменти	Характеристика цифрових інструментів
ERP-системи (Enterprise Resource Planning)	інтегрують усі бізнес-функції в єдине цифрове середовище; забезпечують прийняття стратегічних рішень на основі аналітики в реальному часі; сприяють адаптації до змін зовнішнього середовища.
CRM-системи (Customer Relationship Management)	формують клієнтоорієнтовану модель управління; автоматизують комунікації; забезпечують персоналізацію маркетингу та глибоку аналітику поведінки клієнтів.
Big Data та аналітичні платформи	дають змогу збирати й аналізувати великі обсяги даних; використовуються для прогнозування попиту, оцінки ефективності інновацій, сегментації ринку та формування нових бізнес-моделей.
Штучний інтелект (AI) та машинне навчання (ML)	автоматизують складні процеси; оптимізують постачання і виробництво; створюють інтелектуальні системи підтримки рішень; прискорюють інноваційний цикл.
Інтернет речей (IoT)	забезпечує моніторинг у реальному часі; дозволяє контролювати продуктивність обладнання, витрати ресурсів, впроваджувати предиктивне обслуговування.
Хмарні технології	дозволяють масштабувати цифрову інфраструктуру; забезпечують гнучкість, безперервність бізнесу, кібербезпеку; знижують витрати на іт.
Платформи цифрового співробітництва (Microsoft Teams, Slack, Miro та ін.)	забезпечують гнучке управління проєктами, обмін знаннями, створення інноваційних команд; сприяють розвитку внутрішньої культури інновацій.
Digital-маркетингові платформи (Google Analytics, HubSpot тощо)	формують динамічні маркетингові стратегії; дозволяють тестувати гіпотези, таргетувати аудиторії та ефективно використовувати рекламний бюджет.
Цифрова освіта персоналу (Coursera, Udemy, LinkedIn Learning)	підвищує цифрову компетентність персоналу; забезпечує готовність до впровадження інновацій; підтримує розвиток цифрових навичок і культури навчання.

Джерело: складено авторами

Таким чином, цифрові інструменти виступають не лише операційним ресурсом, а й стратегічним каталізатором адаптивно-інноваційного розвитку підприємства. Їх комплексне впровадження забезпечує динамічність управління, відкриває нові можливості для інновацій, підвищує конкурентоспроможність і сприяє сталому зростанню в умовах цифрової економіки.

Ефективна реалізація адаптивно-інноваційної стратегії розвитку підприємства в умовах цифровізації потребує чітко структурованого організаційно-економічного забезпечення (рис.2). Воно виступає фундаментом, на якому базується спроможність підприємства трансформувати інноваційні ідеї в комерційно успішні продукти та рішення, здатні адаптуватися до динамічних змін зовнішнього середовища.

Рис. 2. Адаптивно-інноваційні напрями формування стратегії розвитку підприємства

Джерело: розроблено авторами

На організаційному рівні необхідним є перегляд традиційної моделі управління підприємством на користь гнучкіших структур – зокрема, перехід до децентралізованих, проектно-орієнтованих, матричних або платформених моделей. Це забезпечує кращу координацію між функціональними підрозділами, пришвидшує обмін знаннями й прийняття управлінських рішень, а також створює сприятливе середовище для інноваційної діяльності.

Одним з ключових елементів є формування інноваційної корпоративної культури, що передбачає підтримку підприємництва, заохочення креативності, толерантність до помилок і стимулювання безперервного вдосконалення. Для цього важливо налагодити системи внутрішньої комунікації, відкритого обговорення інноваційних ідей і командної взаємодії. У межах економічного забезпечення важливим аспектом є формування відповідної системи фінансування інноваційних проєктів. Це включає планування інвестиційних потоків, визначення джерел фінансування (власні кошти, позикові ресурси, венчурний капітал, грантове фінансування, державно-приватне партнерство), оцінку ефективності інноваційних вкладень, а також управління фінансовими ризиками. Також доцільно впроваджувати системи економічного моніторингу інноваційної активності, які дають змогу аналізувати витрати на дослідження і розробки (R&D), вплив інновацій на продуктивність, окупність технологічних інвестицій, динаміку оновлення продукції, та інші критично важливі показники. Такі системи сприяють підвищенню обґрунтованості управлінських рішень та оперативному коригуванню стратегії.

Особливої уваги заслуговує мотиваційний механізм персоналу як складова економічного забезпечення. Ефективна система матеріального і нематеріального стимулювання (бонуси за участь в інноваціях, корпоративні навчання, підтримка стартапів всередині підприємства, визнання лідерів інновацій) підвищує зацікавленість персоналу у впровадженні змін та сприяє формуванню проактивної поведінки.

Організаційно-економічне забезпечення також передбачає реалізацію цифрових управлінських практик – автоматизацію документообігу, управління проєктами, фінансового планування та контролю. Інтеграція цифрових рішень з економічними процесами забезпечує точність прогнозування, зменшення транзакційних витрат, підвищення прозорості діяльності та контрольованості процесів. Необхідно також розглядати інституційний аспект – наявність внутрішніх регламентів, положень, стандартів, які спрямовані на підтримку інноваційного розвитку, зокрема політики інтелектуальної власності, політики управління ризиками, внутрішньої інкубації інноваційних ідей.

Таким чином, організаційно-економічне забезпечення є інтегрованою системою, яка охоплює управлінські структури, корпоративну культуру, фінансову підтримку, цифрову інфраструктуру та мотиваційні механізми. Лише за наявності збалансованої та адаптивної моделі такого забезпечення можлива ефективна реалізація інноваційної стратегії, яка відповідає викликам сучасного цифрового світу.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Підприємства, які прагнуть до сталого розвитку та довгострокового збереження конкурентних переваг, мають інтегрувати у свої стратегії не лише інноваційний компонент, а й механізми адаптації до цифрових викликів. Ефективне формування та реалізація адаптивно-інноваційної стратегії передбачає врахування низки взаємопов'язаних складових: технологічної гнучкості, організаційної трансформації,

цифрової зрілості, інноваційної культури, управлінських компетенцій, а також наявності цифрової інфраструктури. Особлива увага приділена організаційно-економічному забезпеченню впровадження такої стратегії, яке виступає ключовою умовою її життєздатності.

Формування ефективної адаптивно-інноваційної стратегії розвитку підприємств є не одноразовим актом, а безперервним процесом, що передбачає постійну взаємодію зі змінами у зовнішньому середовищі, гнучке стратегічне реагування та активне управління інноваційним потенціалом. Це вимагає від менеджменту нових підходів до стратегічного мислення, організаційної поведінки, інвестиційної активності та цифрової трансформації бізнесу.

Література

1. Невмержицька С. М., Левчук Я. В. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємств в умовах невизначеності. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки*. 2018. Вип. 32. С. 99-103.
2. Кінар'ов, В., & Алькема, В. (2024). Адаптивні стратегії розвитку підприємств малого бізнесу в умовах інтегрування цифрових технологій на базі штучного інтелекту. *Вчені записки Університету «КРОК»*, (3(75)), 143–149. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-75-143-149>
3. Грищенко І.К. Адаптивні стратегії розвитку на базі штучного інтелекту: досвід малих підприємств. *Бізнес-стратегії*. 2022. №5. С.65-72.
4. Іваненко Т.О. Цифровізація та адаптаційні стратегії малого бізнесу на основі штучного інтелекту. *Журнал сучасних бізнес-технологій*. 2023. №3. С.112-119.
5. Гарбазій К., Степаненко Р., Шер В. Формування стратегії розвитку підприємства в умовах цифровізації. *Наукові перспективи*. № 9 (51) 2024. С.486-495. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9\(51\)-486-495](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9(51)-486-495)
6. Ареф'єва О. В. Концептуальні основи адаптивного управління функціонуванням та розвитком підприємств. *Економіка та управління*. 2012. № 3. С. 107–111.
7. Хаустова В. Є. Диверсифікація і інтеграція як форми забезпечення стратегічних орієнтирів управління розвитком підприємств. *Бізнес Інформ*. 2020. № 12. С. 482–494. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-12-482-494>
8. Тридід О.М. Організаційно-економічний механізм розвитку підприємства: моногр. Харків: ХДЕУ, 2008. - 364 с
9. Овчиннікова В. О. Стратегічне управління розвитком залізничного транспорту України: монографія, Харків: УкрДУЗТ, 2017. 427 с.
10. Олійник Т. І., Коноплянко Д. О. Структура механізму стратегічного розвитку вітчизняних підприємств. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-23>.
11. Чобіток В.І., Шелест Т.М. Система управління промисловими підприємствами в умовах інноваційного розвитку: науково-практичні аспекти оцінки. *Проблеми економіки*. 2021. № 2(48). С. 169-180. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2021-2-169-180>
12. Ревуцька А. О., Смолій Л. В. Особливості формування стратегії розвитку підприємств в умовах невизначеності. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. Вип. 2. С. 129–134. URL: <https://chmnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/07/Revutska-A.O.-Smolij-L.V..pdf>
13. Чобіток В. І., Чобіток І. О. Стратегічні напрями забезпечення енергетичної безпеки підприємств в період нестабільності. Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика». Серія «Економіка». 2024. Випуск 19(38). DOI: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-19\(38\)-06](https://doi.org/10.33296/2707-0654-19(38)-06)
14. Obydiennova T., Kharabara V., Zabashtanskyi M., Nazarko S., Havronskyi A. The impact of digital transformation on the innovative development of economic systems. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2024. Vol. 46, № 1. Pp. 63-70. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2024.07>

References

1. Nevmerzhytska S. M., Levchuk Ya. V. Formuvannya stratehii innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv v umovakh nevyznachenosti. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Serii : Ekonomichni nauky*. 2018. Vyp. 32. S. 99-103.
2. Kinarov, V., & Alkema, V. (2024). Adaptivni stratehii rozvytku pidpriemstv maloho biznesu v umovakh intehruvannya tsyfrovyykh tekhnolohii na bazi shtuchnoho intelektu. *Vcheni zapysky Universytetu «KROK»*, (3(75)), 143–149. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-75-143-149>
3. Hryshchenko I.K. Adaptivni stratehii rozvytku na bazi shtuchnoho intelektu: dosvid malykh pidpriemstv. *Biznes-stratehii*. 2022. №5. S.65-72.
4. Ivanenko T.O. Tsyfrovizatsiia ta adaptatsiini stratehii maloho biznesu na osnovi shtuchnoho intelektu. *Zhurnal suchasnykh biznes-tekhnologii*. 2023. №3. S.112-119.
5. Harbazhii K., Stepanenko R., Sher V. Formuvannya stratehii rozvytku pidpriemstva v umovakh tsyfrovizatsii. *Naukovi perspektivy*. № 9 (51) 2024. S.486-495. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9\(51\)-486-495](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9(51)-486-495)
6. Arefieva O. V. Kontseptualni osnovy adaptivnoho upravlinnia funktsionuvanniam ta rozvytkom pidpriemstv. *Ekonomika ta upravlinnia*. 2012. № 3. S. 107–111.
7. Khaustova V. Ye. Dyversyfikatsiia i intehratsiia yak formy zabezpechennia stratehichnykh oriientyriv upravlinnia rozvytkom pidpriemstv. *Biznes Inform*. 2020. № 12. С. 482–494. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-12-482-494>

-
8. Trydid O.M. Orhanizatsiino-ekonomichnyi mekhanizm rozvytku pidpriemstva: monohr. Kharkiv: KhDEU, 2008. - 364 s
9. Ovchynnikova V. O. Stratehichne upravlinnia rozvytkom zaliznychnoho transportu Ukrainy: monohrafiia, Kharkiv: UkrDUZT, 2017. 427 s.
10. Oliinyk T. I., Konoplianko D. O. Struktura mekhanizmu stratehichnoho rozvytku vitchyznianskykh pidpriemstv. *Ekonomika ta suspilstvo*. 2022. Vyp. 41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-23>.
11. . Chobitok V.I., Shelest T.M. Systema upravlinnia promyslovymy pidpriemstvamy v umovakh innovatsiinoho rozvytku: naukovopraktychni aspekty otsinky. *Problemy ekonomiky*. 2021. № 2(48). S. 169-180. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2021-2-169-180>
12. Revutska A. O., Smolii L. V. Osoblyvosti formuvannia stratehii rozvytku pidpriemstv v umovakh nevyznachenosti. *Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia*. 2018. Vyp. 2. S. 129–134. URL: <https://chmnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/07/Revutska-A.O.-Smolij-L.V..pdf>
13. Chobitok V. I., Chobitok I. O. Stratehichni napriamy zabezpechennia enerhetychnoi bezpeky pidpriemstv v period nestabilnosti. *Elektronne naukove fakhove vydannia «Adaptyvne upravlinnia: teoriia i praktyka»*. Seriya «Ekonomika». 2024. Vypusk 19(38). DOI: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-19\(38\)-06](https://doi.org/10.33296/2707-0654-19(38)-06)
14. Obydiennova T., Kharabara V., Zabashtanskyi M., Nazarko S., Havronskyi A. The impact of digital transformation on the innovative development of economic systems. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2024. Vol. 46, № 1. Pp. 63-70. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2024.07>